

CÁC LỄ THẬT TRONG SÁCH MA-THI-Ơ

*BÀI 229 - Mạng lệnh của Đức Chúa Jêsus Christ phán với các môn đồ của Ngài trước khi Ngài trở về thiên đàng với Đức Chúa Cha:
Phần 11- D: Sự đầy đầy ân huệ - một trong các bốn tánh của Đức Giê-hô-va.*

Ma-thi-ơ 28:18-20: Đức Chúa Jêsus đến gần, phán cùng môn đồ như vậy: Hết cả quyền phép ở trên trời và dưới đất đã giao cho ta. Vậy, hãy đi dạy dỗ muôn dân, hãy nhân danh Đức Cha, Đức Con, và Đức Thánh Linh mà làm phép báp tem cho họ, và dạy họ giữ hết cả mọi điều mà ta đã truyền cho các người. Và nầy, ta thường ở cùng các người luôn cho đến tận thế.

Bản The Amplified Bible chép: Jesus approached and, breaking the silence, said to them, All authority (all power of rule) in heaven and on earth has been given to Me. Go then and make disciples of all the nations, baptizing them into the name of the Father and of the Son and of the Holy Spirit. Teaching them to observe everything that I have commanded you, and behold, I am with you all the days (*perpetually, uniformly, and on every occasion*) to the very close and consummation of the age.

Có nghĩa là: Đức Chúa Jêsus đến gần, phá vỡ sự im lặng và phán với họ rằng: Hết cả quyền phép (của sự cai trị, mọi sự thống trị, mọi nguyên tắc, mọi quyền lực) ở trên trời (trong thiên đàng, trong vũ trụ) và trên đất đã được ban cho Ta. Hãy đi khiến muôn dân trở nên môn đồ Ta, báp-tem họ vào trong Danh của Đức Chúa Cha và của Đức Chúa Con và của Đức Thánh-Linh. Dạy họ tuân theo tất cả các mạng lệnh mà Ta đã phán dạy các người, và nầy, Ta ở cùng (trong tất cả các ngày, trong mọi hoàn cảnh, mọi lúc, mọi nơi, mọi duyên cớ, mọi trường hợp, liên tục không rời khỏi) các người cho đến khi mọi sự được hoàn thành cho thế hệ (thời đại) này.

Trong các bài trước chúng ta đã học về Danh của Đức Giê-hô-va, nghĩa là Danh của Đức Chúa Cha mà ý nghĩa trọn vẹn của chữ **Danh** trong tiếng Hê-bơ-rơ và Hy-lạp bao gồm ba phần, đó là **Bốn tánh, Sự Tôn trọng, Uy-quyền**.

Xuất Ê-díp-tô ký 34:5-7 Đức Giê-hô-va ngự xuống trong đám mây, đứng gần bên Môi-se và hô danh Giê-hô-va. Ngài đi ngang qua mặt người, hô rằng: Giê-hô-va! Giê-hô-va! là Đức Chúa Trời nhân từ, thương xót, chậm giận, đầy đầy ân huệ và thành thực, ban ơn đến ngàn đời, xá điều gian ác, tội trọng, và tội lỗi; nhưng chẳng kể kẻ có tội là vô tội, và nhân tội tổ phụ phạt đến con cháu trải ba bốn đời.

Bản Kinh-Thánh King James version chép ba câu 5, 6 & 7 trên như sau: ⁵And the LORD^{H3068} descended^{H3381} in the cloud^{H6051}, and stood^{H3320} with him there^{H8033}, and proclaimed^{H7121} the name^{H8034} of the LORD^{H3068}. ⁶And the LORD^{H3068} passed^{H5674} by before^{H5921-H6440} him, and proclaimed^{H7121}, The LORD^{H3068}, The LORD^{H3068} God^{H410}, merciful^{H7349} and gracious^{H2587}, longsuffering^{H750-H639}, and abundant^{H7227} in goodness^{H2617} and truth^{H571}, ⁷Keeping^{H5341} mercy^{H2617} for thousands^{H505}, forgiving^{H5375} iniquity^{H5771} and transgression^{H6588} and sin^{H2402}, and that will by no^{H3808} means clear^{H5352} the guilty; visiting^{H6485} the iniquity^{H5771} of the fathers^{H1} upon the children^{H1121}, and upon the children's^{H1121} children, unto the third^{H8029} and to the fourth^{H7256} generation.

Có nghĩa là: Đức Giê-hô-va từ trên trời ngự xuống trong đám mây và đứng bên Môi-se, công bố Danh Giê-hô-va. Đức Giê-hô-va đi ngang qua trước mặt Môi-se và công bố: Giê-hô-va, Giê-hô-va Đức Chúa Trời giàu lòng thương xót và đầy đầy sự nhân từ, chậm nóng giận, dư dật những sự tốt lành và lễ thật, duy trì sự thương xót đến ngàn đời, tha thứ sự gian ác cùng những sự vi phạm và tội lỗi, nhưng không coi kẻ có tội là vô tội; tra xét xử phạt những sự gian ác của tổ phụ trên con cháu và trên con cháu của con cháu trải ba đến bốn đời.

Trong bài học hôm nay, chúng ta cùng nhau suy gẫm tiếp các ý nghĩa của sự **and abundant^{H7227} in goodness^{H2617}** - **dư dật những sự tốt lành** (bản dịch tiếng Việt chép là **đầy đầy ân huệ!**) theo thứ tự mà Đức Giê-hô-va đã tỏ ra cho Môi-se được nghe về các bốn tánh của Ngài.

Chữ **dư dật** - **abundant^{H7227}** (bản dịch tiếng Việt chép là **đầy đầy**) trong câu 6 trên, đó là chữ **רַב** - **rab**, số 7227 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: **rất nhiều, nhiều vô kể, phong phú, thừa thãi, dư dật, vô số**;

Chữ **những sự tốt lành** - **goodness^{H2617}** (bản dịch tiếng Việt chép là **ân huệ!**) trong câu 6 trên, đó là chữ **טוֹב** - **cheched**, số 2617 ra từ chữ **טָעַד** - **chacad**, số 2616 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: **sự tốt lành, lòng tốt, sự tử tế, sự ân cần, lòng hào hiệp**;

Tiếp theo bài số 228 **phần 11-C**, chúng ta đã học về công việc của Giê-hô-va Đức Chúa Trời làm trong ngày thứ ba của cuộc sáng thế và điều mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời **thấy điều đó là tốt lành** khi Lời Ngài phán về **Những nước ở dưới trời phải tụ lại một nơi, và phải có chỗ khô cạn bày ra; thì có như vậy**. Trong bài 229 **phần 11-D** chúng ta học hôm nay, chúng ta cùng nhau suy gẫm ý nghĩa của công việc mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã phán với đất rằng: **Đất phải sanh cây cỏ; cỏ kết hạt giống, cây trái kết quả, tùy theo loại mà có hạt giống trong mình trên đất; thì có như vậy. Đất sanh cây cỏ: cỏ kết hạt tùy theo loại, cây kết quả có hạt trong mình, tùy theo loại. Đức Chúa Trời thấy điều đó là tốt lành. Vậy, có buổi chiều và buổi mai; ấy là ngày thứ ba.**

Sáng thế ký 1:9-13: Đức Chúa Trời lại phán rằng: Những nước ở dưới trời phải tụ lại một nơi, và phải có chỗ khô cạn bày ra; thì có như vậy. Đức Chúa Trời đặt tên chỗ khô cạn là đất, còn nơi nước tụ lại là biển. Đức Chúa Trời thấy điều đó là tốt lành. Đức Chúa Trời lại phán rằng: Đất phải sanh cây cỏ; cỏ kết hạt giống, cây trái kết quả, tùy theo loại mà có hạt giống trong mình trên đất; thì có như vậy. Đất sanh cây cỏ: cỏ kết hạt tùy theo loại, cây kết quả có hạt trong mình, tùy theo loại. Đức Chúa Trời thấy điều đó là tốt lành. Vậy, có buổi chiều và buổi mai; ấy là ngày thứ ba.

Bản Kinh-Thánh King James version chép câu 11 đến câu 13 như sau: ¹¹And God^{H430} said^{H559}, Let the earth^{H776} bring^{H1876} forth^{H1876} grass^{H1877}, the herb^{H6212} yielding^{H2232} seed^{H2233}, and the fruit^{H6529} tree^{H6086} yielding^{H6213} fruit^{H6529} after his kind^{H4327}, whose^{H834} seed^{H2233} is in itself, upon the earth^{H776}: and it was so^{H3651}. ¹²And the earth^{H776} brought^{H3318} forth^{H3318} grass^{H1877}, and herb^{H6212} yielding^{H2232} seed^{H2233} after his kind^{H4327}, and the tree^{H6086} yielding^{H6213} fruit^{H6529}, whose^{H834} seed^{H2233} was in itself, after his kind^{H4327}: and God^{H430} saw^{H7200} that it was good^{H2896}. ¹³And the evening^{H6153} and the morning^{H1242} were the third^{H7992} day^{H3117}.

Chữ **đất** - the earth^{H776} chép trong câu 11 trên, đó là chữ עֶרֶץ - erets, số 776 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: **đất, đồng ruộng, dân tộc, thế gian, đồng vắng, trái đất, trở nên vững chắc;**

Chữ **sanh** - bring forth^{H1876} chép câu 11 trên, đó là chữ דָּשָׁא - dasha', số 1876 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: **nảy ra, phát triển, ném ra, quăng ra, nảy chồi mọc lên, sanh ra, khiến những sự ở bên trong được tỏ ra;**

Chữ **cây cỏ** - grass^{H1877} chép trong câu 11 trên, đó là chữ דֶּשֶׁה - deshe', số 1877 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: **cỏ, cây cỏ, để mọc ra, xanh tươi, non, mềm,**

Chữ mà bản tiếng Việt dịch là **cỏ kết hạt** - the herb^{H6212}, (nghĩa là loại cây sanh hoa, trái và có hạt) chép trong câu 11 trên, đó là chữ עֵשֶׂב - eseb, số 6212 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: **loại cây thảo được, cỏ được dùng làm thuốc chữa bệnh, để chiếu sáng long lanh;**

Chữ **kết (kết hạt)** chép trong câu 11 trên, đó là chữ זָרָא - zara, số 2232 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: **để gieo, sự tung, sự rải, sự rắc, sự tỏa ánh sáng, sự đuổi cho chạy tán loạn; Làm cho có thai, để mang thai, để có kết quả phong phú, để sản sanh hạt giống, để sanh ra lợi nhuận;**

Chữ **hạt** - seed^{H2233} chép trong câu 11 trên, đó là chữ זֶרַע - zera', số 2233 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: **hạt giống, dòng dõi, con cái, con đẻ, hậu tự, kết quả;**

Chữ **cây** - the fruit^{H6529} tree^{H6086} chép trong câu 11 trên, đó là chữ עֵץ - ets, số 6086 ra từ chữ עֲצָה - atsah, số 6095 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: **cây, cây cung cấp gỗ, giá treo cổ, để đóng, kẹp, giam, nhốt, khép, gập, ngậm, bao bọc, che chở;**

Chữ **trái** - fruit^{H6529} chép trong câu 11 trên, đó là chữ פֶּרִי - periy, số 6529 ra từ chữ פָּרָה - parah, số 6509 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: **trái cây, kết quả, sanh bông trái, sai nhiều quả, thành công, sự sanh sản nhiều, khiến cho sanh bông trái;**

Chữ **kết (kết trái)** - yielding^{H6213} chép trong câu 11 trên, đó là chữ עָשָׂה - asah, số 6213 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: **làm, thực hiện, hoàn thành, làm cho trọn, rập theo khuôn, tạo thành hình theo mẫu, sửa soạn, phục vụ, đi theo hầu việc, tán dương, ca tụng, quan sát, theo dõi, tuân theo, tôn trọng;**

Chữ **tùy theo loại** - after his kind^{H4327} chép trong câu 11 trên, đó là chữ מִיֵּן - miyn, số 4327 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: **phần được chia, được chỉ định, loại, hạng, thứ, kiểu, cách;**

Chữ **thì có như vậy** - and it was so^{H3651} được chép trong câu 11 trên, đó là chữ כֵּן - ken, số 3651 ra từ chữ

כִּן - kun, số 3559 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: **ngay lập tức được như vậy, liền được thiết lập, được giao nộp cho, được vưng lập, được áp dụng; được xác nhận, được phê chuẩn.**

Loài người xác thịt không thể sử dụng trí khôn của xác thịt bằng bụi đất của mình để hiểu được ý nghĩa của Lời Đức Chúa Trời, nhưng chúng ta có một Đấng duy nhất để nhờ Ngài mà chúng ta có thể hiểu được Lời của Đức Chúa Trời, đó là Đức Chúa Jêsus Christ, Con một của Đức Chúa Trời, là Đấng ra từ Đức Chúa Cha và Ngài đã đến thế gian này để giải bày Đức Chúa Cha cho chúng ta, là những kẻ mà Ngài đã dùng huyết của chính Ngài để chuộc lại cho Đức Chúa Cha.

Giăng 1:15-18: **Giăng làm chứng về Ngài khi kêu lên rằng: Ấy là về Ngài mà ta đã nói: Đấng đến sau ta trổi hơn ta, vì Ngài vốn trước ta. Vả, bởi sự đầy dẫy của Ngài mà chúng ta đều có nhận được, và ơn càng thêm ơn. Vì luật pháp đã ban cho bởi Môi-se, còn ơn và lễ thật bởi Đức Chúa Jêsus Christ mà đến. Chẳng hề ai thấy Đức Chúa Trời; chỉ Con một ở trong lòng Cha, là Đấng đã giải bày Cha cho chúng ta biết.**

Đức Chúa Jêsus Christ đã đến thế gian này để làm chứng cho lễ thật, là làm chứng về công việc của Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời, Đấng Thần Linh Thánh và Công Bình, Ngài thi hành sự cứu chuộc loài người lại cho Ngài qua Lời không bao giờ thay đổi, không bao giờ qua đi và chính Con một Ngài, là Đức Chúa Jêsus Christ, Đấng thi hành sự cứu chuộc loài người cho Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời.

Giăng 18:33-37: **Phi-lát bèn vào trường án, truyền đem Đức Chúa Jêsus đến, mà hỏi rằng: Chính người là Vua dân Giu-đa, phải chăng? Đức Chúa Jêsus đáp rằng: Người nói điều đó tự ý mình, hay là có người đã nói điều đó với người về ta? Phi-lát trả lời rằng: Nào có phải ta là người Giu-đa đâu? Dân người cùng mấy thầy tế lễ cả đã nộp người cho ta; vậy người đã làm điều gì? Đức Chúa Jêsus đáp lại rằng: Nước của ta chẳng phải thuộc về thế gian này. Ví bằng nước ta thuộc về thế gian này, thì tôi tớ của ta sẽ đánh trận, đặt ta khỏi phải nộp cho dân Giu-đa; nhưng hiện nay nước ta chẳng thuộc về hạ giới. Phi-lát bèn nói rằng: Thế thì người là vua sao? Đức Chúa Jêsus đáp rằng: Thật như lời, ta là vua. Này, vì sao ta đã sanh và vì sao ta đã giáng thế: ấy là để làm chứng cho lễ thật. Hễ ai thuộc về lễ thật thì nghe lấy tiếng ta.**

1 Giăng 5:6-7: **Ấy chính Đức Chúa Jêsus Christ đã lấy nước và huyết mà đến, chẳng những lấy nước mà thôi, bèn là lấy nước và huyết; ấy là Đức Thánh Linh đã làm chứng, vì Đức Thánh Linh tức là lễ thật.**

Ai sẽ là những người sẽ nhận được sự ban cho sự hiểu biết để hiểu được ý nghĩa của Lời Đức Chúa Trời chép trong Kinh-Thánh?

Sẽ không có một người nào có thể sử dụng của tế lễ hay là công đức của xác thịt mình để nhờ đó mà hiểu được ý nghĩa của Lời Đức Chúa Trời, vì Lời của Đức Chúa Trời là của báu Nước Thiên đàng và là con đường chỉ dành cho những người được chuộc bằng huyết của Con một Đức Chúa Trời mà thôi và những người được chuộc đó sẽ nhờ sự bảo lãnh của Con một Đức Chúa Trời mà nhận được sự ban cho Thần Lễ thật và nhờ Thần Lễ thật mà những người đó mới có thể hiểu được ý nghĩa của Lời Đức Chúa Trời.

Trước khi chịu thập tự giá, trong khi cầu nguyện với Đức Chúa Cha, Đức Chúa Jêsus Christ đã cầu xin với Đức Chúa Cha rằng: **“Cha ôi, Con muốn Con ở đâu thì những kẻ Cha đã giao cho Con cũng ở đó với Con, để họ ngắm xem sự vinh hiển của Con, là vinh hiển Cha đã ban cho Con, vì Cha đã yêu Con trước khi sáng thế.”** (Giăng 17:24)

Chữ ngắm xem - behold^{G2334} chép trong câu 24 trên, đó là chữ θεωρέω - theoreo, số 2334 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: **nhận thức được, thấy rõ được, phân biệt được, lĩnh hội được, quan sát được, kinh nghiệm được, công nhận, quan tâm đến, lưu ý đến;**

Chữ sự vinh hiển - glory^{G1391} chép trong câu 24 trên, đó là chữ δόξα - doxa, số 1391 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: **danh tiếng, chân giá trị, địa vị cao, sự vinh quang, sự vẻ vang được bày tỏ ra bên ngoài; sự kính trọng, sự ca ngợi, sự tán dương, sự suy tôn;**

Khi người tin Chúa kinh nghiệm được hay là lĩnh hội được những sự tỏ ra của Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời thì ấy là Đức Giê-Hô-Va đã báp-têm người ấy vào trong những sự mà Ngài đã tỏ ra cho người vậy, vì những sự được tỏ ra đó không thuộc về xác thịt, nhưng thuộc về thần linh và sự sống, cho tâm linh của người ấy.

Khi Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời phán với trái đất về công việc mà đất phải chấp hành, thì tự đất sẽ không thể làm, nhưng chính Thần của Đức Giê-Hô-Va khiến mọi sự mà Ngài đã định cho đất phải làm đó, khiến những sự đó được xảy ra và có theo ý của Ngài.

Đức Chúa Jêsus đã phán rằng, mọi Lời của Ngài phán ra đều là Thần Linh và sự sống, nên chúng ta cần phải nhận biết nguyên tắc của Nước Đức Chúa Trời, đó là khi Ngài đã phán Lời của Ngài ra thì mọi sự trên đất, thuộc về đất đều được nghe và trong các mạng lệnh mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã phán đó, đều là phán về loài người chúng ta, tức là cho thân thể xác thịt được Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời tạo nên bằng bụi đất và điều gì mà Đức Chúa Trời đã phán thì mọi sự liên quan đến mạng lệnh đó đều sẽ phải thi hành.

Trách nhiệm của đất là phải sanh cây cỏ, sanh bông trái theo như sự chỉ định của Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời tùy theo loài, để nuôi sống muôn vật mà Đức Giê-Hô-Va đã tạo nên trên đất này và Đức Giê-Hô-Va sẽ tiếp tục nuôi dưỡng và cung cấp mọi sự cho đất, để duy trì nguồn dinh dưỡng cho đất và như vậy, đất chỉ cần vâng phục hoàn toàn các mạng lệnh của Đức Giê-Hô-Va còn Đức Giê-Hô-Va sẽ duy trì công việc của Ngài để cung cấp mọi sự cho đất.

Cùng một nguyên tắc đó, tâm linh của loài người chúng ta do Đức Giê-hô-va tạo nên bằng hơi thở của Ngài, còn thân thể xác thịt của chúng ta được Đức Giê-hô-va dùng bụi của trái đất này để tạo nên, như nắn lên những cái bình, cái khung, cái khuôn, là nhà tạm cho tâm linh của chúng ta ở trên đất này. Tâm linh (A-đam) sẽ cai trị thân thể xác thịt và công việc của thân thể xác thịt chúng ta là làm theo ý muốn của tâm linh, còn tâm linh sẽ làm theo ý muốn của Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời.

Ngay sau khi loài người được tạo nên trên đất này, Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã giao phó công việc cho loài người làm, đó là trồng vườn và giữ vườn, hay nói theo lẽ thật là, tâm linh loài người phải quản trị xác thịt mình, mà cái vườn thuộc linh đó chính là tâm trí, là tấm lòng của thân thể xác thịt của loài người.

Khi A-đam phạm tội ăn trái của cây biết điều thiện và điều ác thì tâm linh của loài người bị thiếu mất sự vinh hiển của Đức Chúa Trời, nghĩa là ngọn đèn của Đức Giê-hô-va trong loài người đã thiếu mất sự sáng thật, là Luật pháp của Thánh-Linh sự sống. Khi tâm linh của người ta không nhận được sự sáng thật của Đức Chúa Trời dắt dẫn, thì tâm linh đó phải ngồi trong bóng của sự chết, như đất bị nước biển bao phủ vậy.

Khi Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời ban Luật pháp của Ngài cho dân Y-sơ-ra-ên tại núi Si-nai, Ngài đã phán với dân Y-sơ-ra-ên rằng: **“Các ngươi hãy tuân mạng lệnh ta, gìn giữ luật pháp ta đặt noi theo: Ta là Giê-hô-va Đức Chúa Trời các ngươi. Vậy, hãy giữ luật pháp và mạng lệnh ta, người nào làm theo, thì sẽ nhờ nó mà được sống: Ta là Đức Giê-hô-va.”** (Lê-vi ký 18:4-5)

Đức Giê-hô-va muốn dân Y-sơ-ra-ên (tức là tâm linh của loài người được tạo theo ảnh tượng của Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời) phải quản trị xác thịt mình, vâng giữ và làm theo Lời của Ngài, mà trong sự làm theo đó có sự công bố, sự tôn cao, sự dạy người ta làm theo Lời Đức Chúa Trời. Các thầy tế lễ trong dân Y-sơ-ra-ên đã không tìm kiếm Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời để nhận biết ý Ngài, họ cũng không chú ý đến việc dạy cho dân sự nhận biết ý nghĩa của Lời Đức Chúa Trời, mà họ chỉ chú trọng đến việc thi hành luật của sự thờ phượng, luật về các kỳ lễ và sự dâng của tế lễ mà thôi. Như vậy, nếu đất chỉ sanh ra những hạt giống không phải để nuôi sống người và thú vật, thì những hạt giống chỉ sanh ra những cây như hoa, như cỏ dại, gai gộc... cũng gọi là cây đó, sẽ chẳng có ích chi cho sự sống của loài người cũng như cho các loài thú đồng.

Là tuyển dân của Đức Chúa Trời, thì mọi người từ thầy tế lễ cho đến dân sự phải hiểu biết giá trị của Lời Đức Chúa Trời và sự công bố Lời của Đức Chúa Trời cũng phải được thực hành theo như ý Chúa đã phán dạy.

Ê-sai 55:8-13: **Đức Giê-hô-va phán: Ý tưởng ta chẳng phải ý tưởng các ngươi, đường lối các ngươi chẳng phải đường lối ta. Vì các tầng trời cao hơn đất bao nhiêu, thì đường lối ta cao hơn đường lối các ngươi, ý tưởng ta cao hơn ý tưởng các ngươi cũng bấy nhiêu. Vả, như mưa và tuyết xuống từ trên trời và không trở lại nữa, mà đem nhuận đất đai, làm cho sanh ra và kết nụ, đặt có giống cho kẻ gieo, có bánh cho kẻ ăn, thì lời nói của ta cũng vậy, đã ra từ miệng ta, thì chẳng trở về luống rỗng, mà chắc sẽ làm trọn điều ta muốn, thuận lợi công việc ta đã sai khiến nó. Vì các ngươi sẽ đi ra vui vẻ, được đưa đi trong sự bình an. Trước mặt các ngươi, núi và đồi sẽ trở tiếng ca hát, mọi cây cối ngoài đồng sẽ vỗ tay. Cây tùng sẽ mọc lên thay cho bụi gai, và cây sim sẽ lớn lên thay cho gai gộc; điều đó sẽ làm cho biết danh Đức Giê-hô-va, và là một dấu đời đời không hề tuyệt diệt.**

Phục truyền luật lệ ký 28:1-14: Nếu người nghe theo tiếng phán của Giê-hô-va Đức Chúa Trời người cách trung thành, cẩn thận làm theo mọi điều răn của Ngài, mà ta truyền cho người ngày nay, thì Giê-hô-

va Đức Chúa Trời người sẽ ban cho người sự trởi hơn mọi dân trên đất. Nếu người nghe theo tiếng phán của Giê-hô-va Đức Chúa Trời người, nầy là mọi phước lành sẽ giáng xuống trên mình người. Người sẽ được phước trong thành, và được phước ngoài đồng ruộng. Bông trái của thân thể người, hoa quả của đất ruộng người, sản vật của sinh súc người, luôn với lúa để của bò cái và chiên cái người, đều sẽ được phước; cái giỏ và thùng nhồi bột của người đều sẽ được phước! Người sẽ được phước trong khi đi ra, và sẽ được phước trong khi vào. Đức Giê-hô-va sẽ làm cho kẻ thù nghịch dấy lên cùng người bị đánh bại trước mặt người; chúng nó sẽ do một đường ra đánh người, rồi do bảy đường chạy trốn trước mặt người. Đức Giê-hô-va sẽ khiến phước lành ở cùng người tại trong kho lúa và trong các công việc của người; Ngài sẽ ban phước cho người trong xứ mà Giê-hô-va Đức Chúa Trời người ban cho người. Nếu người gìn giữ những điều răn của Giê-hô-va Đức Chúa Trời người, và đi theo đường lối Ngài, thì Đức Giê-hô-va sẽ lập người làm một dân thánh cho Ngài, y như Ngài đã thề cùng người; muôn dân của thế gian sẽ thấy rằng người được gọi theo danh Đức Giê-hô-va, và chúng nó sẽ sợ người. Giê-hô-va Đức Chúa Trời người sẽ làm cho người được của cải nhiều dư dật, khiến cho hoa quả của thân thể người, sản vật của sinh súc, và bông trái của đất ruộng người được sanh nhiều thêm trong xứ mà Đức Giê-hô-va đã thề cùng các tổ phụ người để ban cho người. Đức Giê-hô-va sẽ vì người mở trời ra, là kho báu của Ngài, đặt cho mưa phải thì giáng xuống đất, và ban phước cho mọi công việc của tay người. Người sẽ cho nhiều nước vay, còn người không vay ai. Nếu người nghe theo các điều răn của Giê-hô-va Đức Chúa Trời người mà ngày nay ta truyền cho người gìn giữ làm theo, và nếu không lìa bỏ một lời nào ta truyền cho người ngày nay, mà xây qua bên hữu hoặc bên tả, đặt đi theo hầu việc các thần khác, thì Đức Giê-hô-va sẽ đặt người ở đằng đầu, chứ chẳng phải đằng đuôi, người sẽ ở trên cao luôn luôn, chứ chẳng hề ở dưới thấp.

Sáng thế ký 1:11: Đức Chúa Trời lại phán rằng: Đất phải sanh cây cỏ; cỏ kết hạt giống, cây trái kết quả, tùy theo loại mà có hạt giống trong mình trên đất; thì có như vậy.

Theo ý nghĩa thuộc linh, thì loài người xác thịt bằng bụi đất phải nhận biết trách nhiệm của mình, để người ta có thể làm trọn phần công việc mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã phán, thì tâm linh của người ta phải quản trị xác thịt mình, vì Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời sẽ đỗi người ta tùy theo lời mà Ngài đã nghe người ta nói và như vậy, các lời của loài người nói ra được ví như các hạt giống, chúng sẽ mọc ở trong lòng của những người nào nghe được và tiếp nhận các lời đó, hoặc thuộc về sự sống hoặc thuộc về sự chết, như Lời Chúa có chép.

Lu-ca 6:43-45: Cây sanh trái xấu không phải là cây tốt, cây sanh trái tốt không phải là cây xấu; vì hễ xem trái thì biết cây. Người ta không hái được trái vả nơi bụi gai, hay là trái nho nơi chòm kinh cước. Người lành bởi lòng chứa điều thiện mà phát ra điều thiện, kẻ dữ bởi lòng chứa điều ác mà phát ra điều ác; vì do sự đầy dẫy trong lòng mà miệng nói ra.

Đức Giê-Hô-Va đã mạng lệnh cho đất phải sanh các loài cây cỏ, hoặc có hoa, hoặc có trái hoặc có hạt giống tùy theo loại, chứa dinh dưỡng nuôi sống các loài mà Đức Giê-Hô-Va tạo nên trên đất này, điều đó có nghĩa là đất phải sanh ra các loài cây cỏ phủ màu xanh của sự sống trên mặt đất này và điều đó cũng có nghĩa là loài người do Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời tạo nên theo ảnh tượng của Ngài cũng phải có những lời của sự sống, được nói ra từ môi miệng mình, mang lại ích lợi cho sự sống của loài người trên đất này.

Chúng ta sẽ hiểu như thế nào về sự sanh ra các loài cây cỏ như Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã phán?

Khi nói đến sự sanh ra là nói đến những sự đã có ở bên trong lòng, như hạt giống đã có ở trong đất sẽ mọc ra đúng kỳ mà Đức Giê-Hô-Va đã định cho nó. Vì Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời là Đấng ban sự sống cho muôn vật, nên đất mà Đức Giê-Hô-Va đã tạo nên đó cũng phải sanh ra các loài cây cỏ để làm đồ ăn cho các loài thú đồng, cũng như cho loài người, như Ngài đã phán: “Nầy, ta sẽ ban cho các người mọi thứ cỏ kết hạt mọc khắp mặt đất, và các loài cây sanh quả có hạt giống; ấy sẽ là đồ ăn cho các người. Còn các loài thú ngoài đồng, các loài chim trên trời, và các động vật khác trên mặt đất, phàm giống nào có sự sống thì ta ban cho mọi thứ cỏ xanh đang dùng làm đồ ăn; thì có như vậy.” (Sáng thế ký 1:29-30)

Chúng ta hãy xem Lời Đức Chúa Trời phán gì với tuyển dân của Ngài, khi họ vâng theo mạng lệnh của Ngài và làm theo như mạng lệnh của Đức Chúa Trời.

Xuất Ê-díp-tô ký 19:3-6: Môi-se bèn lên đến Đức Chúa Trời, Đức Giê-hô-va ở trên núi gọi người mà

phán rằng: Người hãy nói như vậy cho nhà Gia-cóp, và tỏ điều này cho dân Y-sơ-ra-ên: Các người đã thấy điều ta làm cho người Ê-díp-tô, ta chở các người trên cánh chim đại bàng làm sao, và dẫn các người đến cùng ta thế nào. Vậy, bây giờ, nếu các người vâng lời ta và giữ sự giao ước ta, thì trong muôn dân, các người sẽ thuộc riêng về ta, vì cả thế gian đều thuộc về ta. Các người sẽ thành một nước thầy tế lễ, cùng một dân tộc thánh cho ta. Bấy nhiêu lời đó người sẽ nói lại cùng dân Y-sơ-ra-ên.

Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời muốn dân Y-sơ-ra-ên phải là một nước thầy tế lễ, nghĩa là mỗi người Y-sơ-ra-ên phải là một thầy tế lễ, mà môi miệng của thầy tế lễ là phải luôn tôn cao Luật pháp của Đức Chúa Trời mà Luật pháp của Đức Chúa Trời là con đường của sự sống lại và sự sống đời đời cho mọi người nào tiếp nhận, vâng giữ và làm theo, cũng như **Đất phải sanh cây cỏ; cỏ kết hạt giống, cây trái kết quả, tùy theo loại mà có hạt giống trong mình trên đất vậy.**

Khi Đức Giê-Hô-Va mạng lệnh cho Giô-suê dẫn dân Y-sơ-ra-ên vượt qua sông Giô-đanh để vào chiếm xứ Ca-na-an, Ngài đã phán về trách nhiệm của Giô-suê và cả dân Y-sơ-ra-ên về công việc mà môi miệng họ phải làm, như đất phải sanh các loài cây cỏ cùng các loại bông trái và hạt giống có trong mình vậy.

Giô-suê 1:1-9: Sau khi Môi-se, tôi tớ của Đức Giê-hô-va qua đời, Đức Giê-hô-va phán cùng Giô-suê, con trai của Nun, tôi tớ của Môi-se, mà rằng: Môi-se, tôi tớ ta, đã chết; bây giờ người và cả dân sự này hãy đứng dậy đi qua sông Giô-đanh, đặng vào xứ mà ta ban cho dân Y-sơ-ra-ên. Phàm nơi nào bàn chân các người đạp đến, thì ta ban cho các người, y như ta đã phán cùng Môi-se. Địa phận các người sẽ lan ra từ đồng vắng và Li-ban này cho đến sông cái, là sông Ó-phơ-rát, tràn cả xứ dân Hê-tít cho đến biển cả về hướng mặt trời lặn. Trót đời người sống, thì chẳng sẽ ai được chống cự trước mặt người. Ta sẽ ở cùng người như ta đã ở cùng Môi-se; ta sẽ không lìa người, không bỏ người đâu. Hãy vững lòng bền chí, vì người sẽ dẫn dân này đi nhận lấy xứ mà ta đã thề cùng tổ phụ ban cho chúng nó. Chỉ hãy vững lòng bền chí, và cẩn thận làm theo hết thủy luật pháp mà Môi-se, tôi tớ ta, đã truyền cho người; chớ xây qua bên hữu hoặc bên tả, để hễ người đi đâu cũng đều được thanh vượng. Quyển sách luật pháp này chớ xa miệng người, hãy suy gẫm ngày và đêm, hầu cho cẩn thận làm theo mọi điều đã chép ở trong; vì như vậy người mới được may mắn trong con đường mình, và mới được phước. Ta há không có phán dặn người sao? Hãy vững lòng bền chí, chớ run sợ, chớ kinh khủng; vì Giê-hô-va Đức Chúa Trời người vẫn ở cùng người trong mọi nơi người đi.

Lời của Đức Chúa Trời là hạt giống không hề hư nát, một khi đã được công bố ra khỏi miệng của Đức Chúa Trời, thì chắc sẽ làm trọn công việc mà Ngài đã sai khiến nó, đó là làm cho muôn vật được bổ sức lại, như mưa và tuyết từ trên trời rơi xuống để đượm nhuần đất đai thế nào, thì những lời từ môi miệng của người tin Chúa cũng phải mang ý nghĩa của sự sống lại và sự sống cho cả thân thể và tâm linh của người ta thế ấy.

Trong các bài giảng đầu tiên của Đức Chúa Jêsus Christ trong xứ Ga-li-lê, Ngài đã phán về trách nhiệm của những người tin Chúa là phải tỏ ra sự sáng thật trong Lời Đức Chúa Trời, cho mọi người được biết.

Ma-thi-ơ 5:14-16: Các người là sự sáng của thế gian; một cái thành ở trên núi thì không khi nào bị khuất được; cũng không ai thấp đèn mà để dưới cái thùng, song người ta để trên chân đèn, thì nó soi sáng mọi người ở trong nhà. Sự sáng các người hãy soi trước mặt người ta như vậy, đặng họ thấy những việc lành của các người, và ngợi khen Cha các người ở trên trời.

Trong mạng lệnh này, Đức Chúa Jêsus không nói người ta phải nói về Luật pháp văn tự, nhưng là phải tỏ ra sự sáng thật có trong Lời của Đức Chúa Trời và khi Ngài nói đến cái đèn và chân đèn, Ngài không nói về thân thể xác thịt của người ta, nhưng nói về tâm linh, là linh tánh của loài người vốn một ngọn đèn của Đức Giê-Hô-Va, chứ không nói về môi miệng làm chứng về Luật pháp văn tự như người ta vẫn nghĩ như vậy.

Đức Thánh-Linh là Thần của Đức Giê-Hô-Va, Đấng đã tạo nên loài người bằng hơi thở của Ngài và chính Ngài sẽ thắp ngọn đèn của Ngài (là tâm linh loài người) chứ không phải là xác thịt của người ta sẽ làm công việc này. Nhưng Thần Lễ thật chỉ thắp ngọn đèn đó khi người ấy tiếp nhận vâng giữ và làm theo Luật pháp của Đức Chúa Trời, vì trong Luật pháp đó có sự sáng thật, là Lễ thật, là Luật pháp của Thánh-Linh sự sống.

Thi-Thiên 18:28-35: Chúa thắp ngọn đèn tôi: Giê-hô-va Đức Chúa Trời tôi, soi sáng nơi sự tối tăm tôi. Nhờ Ngài tôi sẽ xông ngang qua đạo binh, cậy Đức Chúa Trời tôi, tôi sẽ vượt khỏi tường thành. Còn Đức Chúa Trời, các đường lối Ngài là trọn vẹn; Lời của Đức Giê-hô-va đã được luyện cho sạch; Ngài là

cái khiên cho những kẻ nào nướng nấu mình nơi Ngài. Trừ ra Đức Giê-hô-va, ai là Đức Chúa Trời? Ngoài Đức Chúa Trời chúng tôi, ai là hòn đá lớn? Đức Chúa Trời thất lưng tôi bằng năng lực, và ban bằng đường tôi. Ngài làm cho chân tôi lẹ như chân con nai cái, và để tôi đứng trên các nơi cao của tôi. Ngài tập tay tôi đánh giặc, đến đổi cánh tay tôi giương nổi cung đồng. Chúa cũng đã ban cho tôi sự cứu rỗi làm khiên; Tay hữu Chúa nâng đỡ tôi, và sự hiền từ Chúa đã làm tôi nên sang trọng.

Đức Giê-hô-va đã tỏ cho dân Y-sơ-ra-ên biết sự đẹp đẽ và sự tốt lành mà Ngài muốn tuyển dân của Ngài phải nhận được như vậy qua Lời Chúa được chép trong sách Nhã-ca, hay còn được gọi là *Bài ca của Sa-lô-môn*, mà ý nghĩa của chữ *cỏ kết hạt* - the herb^{H6212}, (nghĩa là loại cây sanh hoa, trái và có hạt) chép trong câu 11 trên, đó là chữ עֵשֶׂב - eseb, số 6212 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *loại cây thảo được, cỏ được dùng làm thuốc chữa bệnh, để chiếu sáng long lanh;*

Nhã-ca 4:12-16: Em gái ta, tân phụ ta là vườn đóng kín, là nguồn nước khóa lại, là suối niềm phong. Đám cây mình là vườn địa đàng, có thạch lựu và trái ngon, hoa phụng tiên và cây cam tòng. Cam tòng và hồng hoa, xương bồ và nhục quế, cùng mọi thức cây có mùi thơm, một được, lư hội với các hương liệu có danh. Mình là mạch nước trong vườn, là giếng nước sống, là dòng nước chảy từ Li-ban! Hỡi gió bắc, hãy nổi dậy, hỡi gió nam, hãy thổi đến; Hãy thổi trong vườn tôi, hầu cho các mùi thơm nó bay ra! Nguyên lương nhân tôi vào trong vườn người, và ăn các trái ngon ngọt của người!

Đức Giê-hô-va muốn Y-sơ-ra-ên là tuyển dân của Ngài phải luôn tôn cao Luật pháp của Ngài, và trong sự tôn cao đó là ý nghĩa của sự gieo, rắc, rải hạt giống của sự sống lại và sự sống đời đời cho loài người, vì trong Lời của Đức Chúa Trời có sự sống và sự sống là sự sáng thật cho loài người.

Ê-sai 60:1-6: **Hãy dậy lên, và sáng lờ ra! Vì sự sáng người đã đến, và vinh quang Đức Giê-hô-va đã mọc lên trên người.** Này, sự tối tăm vây phủ đất, sự u ám bao bọc các dân; song Đức Giê-hô-va dậy lên trên người, vinh quang Ngài tỏ rạng trên người. Các dân tộc sẽ đến nơi sự sáng người, các vua sẽ đến nơi sự chói sáng đã mọc lên trên người. Hãy ngược mắt lên xung quanh người, và nhìn xem: họ nhóm lại hết thảy, và đến cùng người. Con trai người đến từ xa, con gái người sẽ được bông ả trong cánh tay. Bấy giờ người sẽ thấy và được chói sáng, lòng người vừa rung động vừa nở nang; vì sự dư dật dưới biển sẽ trở đến cùng người, sự giàu có các nước sẽ đến với người. Muôn vàn lạc đà sẽ che khắp xứ người, cả đến lạc đà một gu ở Ma-đi-an và Ê-pha cũng vậy. Này, hết thảy những người Sê-ba đem vàng và nhũ hương đến, và rao truyền lời ngợi khen Đức Giê-hô-va.

Trách nhiệm của những người được gọi là tuyển dân của Đức Chúa Trời phải làm, đó là trong mọi lời họ sẽ nói ra, phải mang ý nghĩa của sự sống, như Đức Giê-hô-va đã mạng lệnh cho đất phải sanh ra vậy.

Khi Đức Giê-hô-va đã ban Luật pháp của Ngài cho dân Y-sơ-ra-ên thì điều đó cũng như Ngài đã ban hạt giống của sự sống cho tuyển dân của Ngài vậy và công việc của loài người là phải trồng vườn và giữ vườn, là phải gieo hạt giống trong vườn (cái lòng) mình, chăm sóc nó và nhân giống đó lên cho đầy dẫy đất vậy.

Ê-sai 50:4: **Chúa Giê-hô-va đã ban cho ta cái lưỡi của người được dạy dỗ, hầu cho ta biết dùng lời nói nâng đỡ kẻ mệt mỏi.** Ngài đánh thức ta mỗi buổi sớm mai, đánh thức tai ta để nghe lời Ngài dạy, như học trò vậy.

Khi người tin Chúa đã tiếp nhận Lời của Đức Chúa Trời thì người ta phải nhân giống các Lời đó, nghĩa là truyền bá ra, công bố ra, đó là ý nghĩa của sự *sanh - bring forth*^{H1876}, có nghĩa là: *nảy ra, phát triển, nẩy ra, quăng ra, nảy chồi mọc lên, sanh ra, khiến những sự ở bên trong được tỏ ra;*

Lời Đức Chúa Trời luôn mang ý nghĩa của sự sống lại và sự sống, hoặc là con đường của sự sống và đối với môi trường sống trên trái đất này, thì màu xanh của cây cỏ mang ý nghĩa của sự sống vậy. Khi Lời của Đức Chúa Trời được công bố ra trong sự xúc dầu, thì sẽ khai phóng quyền phép của sự chữa lành, sự giải cứu.

Lời của Đức Chúa Trời được ví là đồng cỏ xanh tươi, là mé nước bình tĩnh và loài người được ví là chiên của đồng cỏ Ngài.

Thi-Thiên 100:1-5: **Hỡi cả trái đất, Hãy cất tiếng reo mừng cho Đức Giê-hô-va! Khá hầu việc Đức Giê-hô-va cách vui mừng, Hãy hát xướng mà đến trước mặt Ngài. Phải biết rằng Giê-hô-va là Đức Chúa**

Trời. Chính Ngài đã dựng nên chúng tôi, chúng tôi thuộc về Ngài; Chúng tôi là dân sự Ngài, là bầy chiên của đồng cỏ Ngài. Hãy cảm tạ mà vào các cửa Ngài, Hãy ngợi khen mà vào hành lang Ngài. Khá cảm tạ Ngài, chúc tụng danh của Ngài. Vì Đức Giê-hô-va là thiện; sự nhân từ Ngài hằng có mãi mãi, và sự thành tín Ngài còn đến đời đời.

Ê-xê-chi-ên 34: 23-31: Ta sẽ lập trên chúng nó chỉ một kẻ chăn, người sẽ chăn chúng nó, tức là Đa-vít, tôi tớ ta. Ấy là người sẽ chăn chúng nó, người sẽ làm kẻ chăn chúng nó. Ta, Đức Giê-hô-va, sẽ làm Đức Chúa Trời chúng nó, còn Đa-vít, tôi tớ ta, sẽ làm vua giữa chúng nó. Ta, Đức Giê-hô-va, đã phán vậy. Bấy giờ ta sẽ kết với chiên ta một giao ước hòa bình. Ta sẽ làm cho những thú dữ trong đất dứt đi, đặng dân ta có thể ở yên ổn trong đồng vắng và ngủ trong rừng. Ta sẽ làm cho chúng nó với các miền chung quanh đôi ta nên nguồn phước. Ta sẽ khiến mưa sa nơi mùa thuận tiện, ấy sẽ là cơn mưa của phước lành. Cây ngoài đồng sẽ ra trái, và đất sẽ sanh hoa lợi. Chúng nó sẽ ở yên trong đất mình, và sẽ biết ta là Đức Giê-hô-va, khi ta đã bẻ gãy những đòn của ách chúng nó, và đã giải cứu chúng nó ra khỏi tay những kẻ bắt chúng nó phục dịch. Chúng nó sẽ chẳng làm mối của các dân ngoại nữa; những loài thú của đất sẽ chẳng nuốt chúng nó nữa; chúng nó sẽ ở yên ổn, chẳng ai làm cho sợ hãi. Ta sẽ sắm vườn có danh tiếng cho chúng nó, chúng nó sẽ không chết đói trong đất mình nữa, và cũng không còn chịu sự hổ nhục của các nước nữa. Chúng nó sẽ biết ta, Đức Giê-hô-va, là Đức Chúa Trời chúng nó, ở cùng chúng nó, và biết nhà Y-sơ-ra-ên chúng nó là dân ta, Chúa Giê-hô-va phán vậy. Bay là chiên của ta, là chiên của đồng cỏ ta; bay là loài người, và ta là Đức Chúa Trời bay, Chúa Giê-hô-va phán vậy.

Bất kỳ một hạt giống nào khi đã được gieo vào lòng đất, thì nó sẽ nảy chồi mọc lên và tùy theo mỗi loại hạt mà trong quá trình nảy mầm, nó có thể lật đổ, làm cho nứt, làm cho vỡ những đất đang bao phủ nó để mọc lên thể nào, thì khi Lời Đức Chúa Trời được gieo vào trong lòng của người ta cũng sẽ tỏ ra quyền năng mà Đức Giê-hô-va đã ban cho tùy theo ý của Ngài, khiến cho Lời của Ngài hành động trong lòng của người nào đã tiếp nhận Lời đó và làm thành điều người đó mong muốn và có đức tin nơi Lời Đức Chúa Trời.

Ma-thi-ơ 9:18-22: Đang khi Đức Chúa Jê-sus phán các điều đó, xảy có người cai nhà hội kia bước vào, quỳ lạy trước mặt Ngài mà thưa rằng: Con gái tôi mới chết; xin Chúa đến, đặt tay trên nó, thì nó sẽ được sống. Đức Chúa Jê-sus bèn đứng dậy, cùng môn đồ Ngài đều đi theo người. Này, có một người đàn bà mắc bệnh mất huyết đã mười hai năm, lại gần sau lưng mà sờ vào áo Ngài. Vì người đàn bà ấy tự nghĩ rằng: Nếu ta chỉ sờ vào áo Ngài, thì cũng sẽ được lành (*For she said within herself, If I may but touch his garment, I shall be whole*). Đức Chúa Jê-sus xây mặt lại, thấy người đàn bà, thì phán rằng: hỡi con, hãy vững lòng, đức tin con đã làm cho con được lành. Liền trong giờ đó, người đàn bà lành bệnh.

Khi Lời của Đức Chúa Trời được công bố ra và những người có đức tin nơi Lời Đức Chúa Trời sẽ ghi nhớ trong lòng các Lời mà mình đã được nghe đó và trông cậy, thì đến kỳ, điều người ấy tin sẽ được ứng nghiệm.

Lu-ca 1:5-45: Trong đời Hê-rốt, vua nước Giu-đê, có một thầy tế lễ, về ban A-bi-a, tên là Xa-cha-ri; vợ người là Ê-li-sa-bét, thuộc về chi phái A-rôn. Cả hai đều là công bình trước mặt Đức Chúa Trời, vâng giữ mọi điều răn và lễ nghi của Chúa một cách không chỗ trách được. Hai người không có con, vì Ê-li-sa-bét son sẻ, và cả hai đều cao tuổi. Vả, Xa-cha-ri cứ theo thứ tự trong ban mình mà làm chức tế lễ trước mặt Đức Chúa Trời. Khi đã bắt thăm theo lệ các thầy cả lập ra rồi, thì người được gọi vào nơi thánh của Chúa để dâng hương. Đang giờ dâng hương, cả đoàn dân đông đều ở ngoài cầu nguyện. Bấy giờ có một thiên sứ của Chúa hiện ra cùng Xa-cha-ri, đứng bên hữu bàn thờ xông hương. Xa-cha-ri thấy thì bối rối sợ hãi. Nhưng thiên sứ nói cùng người rằng: Hỡi Xa-cha-ri, đừng sợ, vì lời cầu nguyện người đã được nhậm rồi. Ê-li-sa-bét vợ người, sẽ sanh một con trai, người khá đặt tên là Giảng. Con trai đó sẽ làm cho người vui mừng hơn hỉ, và nhiều kẻ sẽ mừng rỡ về sự sanh người ra. Vì người sẽ nên tôn trọng trước mặt Chúa; không uống rượu hay là giống gì làm cho say, và sẽ được đầy dẫy Đức Thánh Linh từ khi còn trong lòng mẹ. Người sẽ làm cho nhiều con trai Y-sơ-ra-ên trở lại cùng Chúa, là Đức Chúa Trời của họ; chính người lại sẽ lấy tâm thần quyền phép Ê-li mà đi trước mặt Chúa, để đem lòng cha trở về con cái, kẻ loạn nghịch đến sự khôn ngoan của người công bình, đặng sửa soạn cho Chúa một dân sẵn lòng. Xa-cha-ri thưa rằng: Bởi sao tôi biết được điều đó? Vì tôi đã già, vợ tôi đã cao tuổi rồi. Thiên sứ trả lời rằng: Ta là Gáp-ri-ên, đứng trước mặt Đức Chúa Trời; Ngài đã sai ta đến truyền cho người và báo tin mừng này. Này, người sẽ câm, không nói được cho đến ngày nào các điều ấy xảy ra, vì người không tin lời ta, là lời đến

kỳ sẽ ứng nghiệm. Bấy giờ, dân chúng đợi Xa-cha-ri, và lấy làm lạ, vì người ở lâu trong nơi thánh. Khi Xa-cha-ri ra, không nói với chúng được, thì họ mới hiểu rằng người đã thấy sự hiện thấy gì trong đền thánh; người ra dấu cho họ, mà vẫn còn câm. Khi những ngày về phần việc mình đã trọn, người trở về nhà. Khỏi ít lâu, vợ người là Ê-li-sa-bét chịu thai, ẩn mình đi trong năm tháng, mà nói rằng: Ấy là ơn Chúa đã làm cho tôi, khi Ngài đã đoái đến tôi, để cất sự xấu hổ tôi giữa mọi người. Đến tháng thứ sáu, Đức Chúa Trời sai thiên sứ Gáp-ri-ên đến thành Na-xa-rét, xứ Ga-li-lê, tới cùng một người nữ đồng trinh tên là Ma-ri, đã hứa gả cho một người nam tên là Giô-sép, về dòng vua Đa-vít. Thiên sứ vào chỗ người nữ ở, nói rằng: Hỡi người được ơn, mừng cho người; Chúa ở cùng người. Ma-ri nghe nói thì bối rối, tự hỏi rằng lời chào ấy có nghĩa gì. Thiên-sứ bèn nói rằng: Hỡi Ma-ri, đừng sợ, vì người đã được ơn trước mặt Đức Chúa Trời. Nay, người sẽ chịu thai và sanh một con trai mà đặt tên là Jêsus. Con trai ấy sẽ nên tôn trọng, được xưng là Con của Đấng Rất Cao; và Chúa, là Đức Chúa Trời, sẽ ban cho Ngài ngôi Đa-vít là tổ phụ Ngài. Ngài sẽ trị vì đời đời nhà Gia-cóp, nước Ngài vô cùng. Ma-ri bèn thưa rằng: Tôi chẳng hề nhận biết người nam nào, thì làm sao có được sự đó? Thiên sứ truyền rằng: Đức Thánh Linh sẽ đến trên người, và quyền phép Đấng Rất Cao sẽ che phủ người dưới bóng mình, cho nên con thánh sanh ra, phải xưng là Con Đức Chúa Trời. Kìa, Ê-li-sa-bét, bà con người, cũng đã chịu thai một trai trong lúc già nua; người ấy vốn có tiếng là son, mà nay cứu mang được sáu tháng rồi. Bởi vì không việc chi Đức Chúa Trời chẳng làm được. Ma-ri thưa rằng: Tôi đây là tôi tớ Chúa; xin sự ấy xảy ra cho tôi như lời người truyền! Đoạn thiên sứ lìa khỏi Ma-ri. Trong những ngày đó, Ma-ri chờ đợi, lật đặt đi trong miền núi, đến một thành về xứ Giu-đa, vào nhà Xa-cha-ri mà chào Ê-li-sa-bét. Vả, Ê-li-sa-bét vừa nghe tiếng Ma-ri chào, con nhỏ ở trong lòng liền nhảy nhót; và Ê-li-sa-bét được đầy Đức Thánh Linh, bèn cất tiếng kêu rằng: Người có phúc trong đám đàn bà, thai trong lòng người cũng được phúc. Nhân đâu ta được sự vẻ vang này, là mẹ Chúa ta đến thăm ta? Bởi vì tai ta mới nghe tiếng người chào, thì con nhỏ ở trong lòng ta liền nhảy mừng. Phúc cho người đã tin, vì lời Chúa truyền cho sẽ được ứng nghiệm!

Đức Giê-hô-va đã mạng lệnh cho đất phải sanh ra các loài cây cỏ và mỗi loài cây cỏ có các khả năng sanh trưởng khác nhau, có loài chỉ có lá, có loài có thân, có hoa, có trái và kết hạt.. để duy trì dòng giống về sau thế nào, thì đối với tuyển dân của Đức Chúa Trời cũng vậy, tuy theo những sự ban cho của Đức Chúa Trời mà mỗi người tin Chúa đều nhận được các sự ban cho khác nhau, nhưng hết thảy mọi người đều có chung một điểm, đó là duy trì dòng dõi của mình, không chỉ trong xác thịt mà còn trong thuộc linh nữa, qua việc làm chứng Đạo, công bố Lời của Đức Chúa Trời và rao giảng Tin-Lành cứu rỗi cho muôn dân, đó là ý nghĩa của chữ **kết (kết hạt)** chép trong Sáng thế ký 1 câu 11, đó là chữ זָרָא - zara, số 2232 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *để gieo, sự tung, sự rải, sự rắc, sự tỏa ánh sáng, sự đuổi cho chạy tán loạn; Làm cho có thai, để mang thai, để có kết quả phong phú, để sản sanh hạt giống, để sanh ra lợi nhuận;*

Chữ kết này trong ý nghĩa **danh từ** là *người gieo hạt giống, sự mang, sự chịu đựng, sự liên quan, mối quan hệ;* trong ý nghĩa **tính từ** là *sự mềm mại, khiêm nhường, dễ uốn nắn;* trong ý nghĩa **động từ** là *sự cứu mang, sự thai nghén, sự kết thành hạt, sự gieo giống, sự rải rắc, sự làm cho chạy tán loạn;*

2 Sa-mu-ên 22:1-51: Khi Đức Giê-hô-va đã giải cứu Đa-vít khỏi tay các thù nghịch và khỏi tay Sau-lơ, thì người hát các lời này mà ngợi khen Đức Giê-hô-va, rằng: Đức Giê-hô-va là hòn đá và đồn lũy tôi, Đấng giải cứu tôi. Đức Chúa Trời tôi là hòn đá tôi, nơi tôi sẽ nương náu mình, là thuẫn đỡ tôi, sừng cứu chuộc tôi, ngọn tháp cao và nơi nương dựa của tôi; Hỡi Đấng che chở tôi! ầy Ngài giải cứu tôi khỏi sự hung bạo. Tôi sẽ kêu cầu cùng Đức Giê-hô-va, là Đấng đáng khen ngợi; Thì tôi sẽ được giải cứu khỏi các thù nghịch tôi. Các lượn sóng của tử vong đã phủ bao tôi, lụt gian ác chảy cuộn làm cho tôi sợ hãi; Những dây của địa ngục đã vắn tôi, lưới sự chết có hãm bắt tôi. Trong cơn hoạn nạn tôi cầu khẩn Đức Giê-hô-va, tôi kêu la cùng Đức Chúa Trời tôi. Ở nơi đền Ngài nghe tiếng tôi, tiếng kêu cầu của tôi thấu đến tai Ngài. Bấy giờ, đất động và rung, nền các tầng trời cũng lay chuyển, nó rung động, vì Ngài nổi giận. Khói bay ra từ lỗ mũi Ngài, và từ miệng Ngài phát ra ngọn lửa hực. Ngài khiến than hồng đỏ phun ra, làm nghiêng lệch các tầng trời, và ngự xuống, dưới chân Ngài có vùng đen kịt. Ngài cưỡi một chê-ru-bin và bay; Ngài hiện ra trên cánh của gió. Ngài bủa sự tối tăm, những vùng nước, những mây đen mịt, chung quanh mình như một cái trại. Từ sự rực rỡ ở trước mặt Ngài, những than hực chiếu sáng ra. Đức Giê-hô-va sấm sét trên các tầng trời, Đấng Chí cao làm cho tiếng Ngài vang rền. Ngài bắn tên, làm cho quân thù tôi tản

lạc, phát chớp nhoáng, khiến chúng nó lạc đường. Bởi lời hăm he của Đức Giê-hô-va, bởi gió xẹt ra khỏi lỗ mũi Ngài, đáy biển bèn lộ ra, nền thế gian bị bầy tỏ. Từ trên cao, Ngài giơ tay nắm tôi, rút tôi ra khỏi nước sâu. Ngài giải cứu tôi khỏi kẻ thù nghịch cường bạo, khỏi kẻ ghét tôi, vì chúng nó mạnh hơn tôi. Trong ngày hoạn nạn chúng nó đến xông vào tôi; Nhưng Đức Giê-hô-va nâng đỡ tôi. Ngài đem tôi ra nơi rộng rãi, giải cứu tôi, vì Ngài ưa thích tôi. Đức Giê-hô-va đã thưởng tôi tùy sự công bình tôi, báo tôi theo sự thanh sạch của tay tôi. Vì tôi có giữ theo các đường lối của Đức Giê-hô-va, không làm ác xây bỏ Đức Chúa Trời tôi. Vì các mạng lệnh của Ngài đều ở trước mặt tôi, tôi chẳng lìa xa các luật lệ Ngài. Tôi cũng ở trọn vẹn với Ngài, và giữ lấy mình khỏi gian ác. Vì vậy, Đức Giê-hô-va đã báo tôi tùy sự công bình tôi, thưởng tôi theo sự tinh sạch tôi trước mặt Ngài. Kẻ hay thương xót, Chúa sẽ thương xót lại; Đối cùng kẻ trọn vẹn, Chúa sẽ tỏ mình trọn vẹn lại. Đối cùng kẻ tinh sạch, Chúa sẽ tỏ mình tinh sạch lại; Còn đối cùng kẻ trái nghịch, Chúa sẽ tỏ mình nhậy nhiệm lại. Vì Chúa cứu dân bị khốn khổ; Nhưng mắt Chúa coi chừng kẻ kiêu căng đáng làm chúng nó bị hạ xuống. Đức Giê-hô-va ôi! thật Ngài là ngọn đèn tôi, và Đức Giê-hô-va sẽ chiếu sáng sự tối tăm tôi. Nhờ Ngài tôi sẽ xông ngang qua đạo binh, cậy Đức Chúa Trời tôi, tôi vượt khỏi tường thành. Còn Đức Chúa Trời, các đường của Ngài vốn là trọn vẹn, Lời của Đức Giê-hô-va là tinh tường. Ngài là cái thuẫn cho mọi người nương náu mình nơi Ngài. Vậy, trừ ra Đức Giê-hô-va ai là Đức Chúa Trời? Ai là hòn đá lớn, nếu không phải là Đức Chúa Trời chúng ta? Đức Chúa Trời là đồn lũy vững chắc của tôi, Ngài dắt người trọn vẹn vào đường chánh đáng. Ngài làm cho chân tôi lẹ như chân nai cái, và để tôi đứng trên các nơi cao của tôi. Ngài tập tay tôi chiến trận, đến đổi cánh tay tôi giương nổi cung đồng. Chúa đã ban sự chữa cứu cho tôi làm cái khiên, và sự hiền từ Chúa đã làm cho tôi nên sang trọng. Chúa mở rộng đường dưới bước tôi, và chân tôi không xiêu tó. Tôi đuổi theo kẻ thù nghịch tôi, và hủy diệt nó, chỉ trở về sau khi đã tận diệt chúng nó. Tôi trừ tiết, đâm lủng chúng nó, không thể dậy lại được; Chúng nó sa ngã dưới chân tôi. Vì Chúa đã thất lưng tôi bằng sức mạnh để chiến trận, và khiến kẻ đầy nghịch cùng tôi xếp rập dưới tôi. Chúa cũng khiến kẻ thù nghịch xây lưng cùng tôi, hầu cho tôi diệt những kẻ ghét tôi. Chúng nó trông ngóng, nhưng chẳng ai cứu cho; Chúng nó kêu cùng Đức Giê-hô-va, song Ngài không đáp lại. Bấy giờ tôi đập giập chúng nó khác nào bụi dưới đất; Chà nát, giày đạp chúng nó giống như bùn ngoài đường. Chúa đã giải cứu tôi khỏi sự tranh giành của dân sự tôi, gìn giữ tôi để làm đầu các nước; Một dân tộc tôi không quen biết sẽ phục sự tôi. Các người ngoại quốc sẽ phục dưới tôi; Vừa nghe nói về tôi, chúng nó đều vâng theo tôi. Các người ngoại quốc sẽ tàn mọt, đi ra khỏi chỗ ẩn mình cách run sợ. Đức Giê-hô-va hằng sống; đáng ngợi khen hòn đá lớn tôi! Nguyện Đức Chúa Trời, là hòn đá của sự cứu chuộc tôi, được tôn cao! Tức là Đức Chúa Trời báo thù cho tôi, khiến các dân tộc quy phục tôi. Ngài giải cứu tôi khỏi kẻ thù nghịch; Thật Chúa nâng tôi lên cao hơn kẻ đầy nghịch cùng tôi, và cứu tôi khỏi người hung bạo. Vì vậy, Đức Giê-hô-va ôi! Tôi sẽ khen ngợi Ngài tại giữa các dân, và ca tụng danh của Ngài. Đức Giê-hô-va ban cho vua của Ngài sự giải cứu lớn lao, và làm ơn cho đáng chịu xúc dầu của Ngài, tức là cho Đa-vít và cho dòng dõi người, đến đời đời.

Quá trình cây tạo nên hạt giống đó là sự phát triển đầy đủ về chức năng và thời gian kết hợp với môi trường mà cây tạo nên bông, rồi được thụ phấn mà trái được hình thành, được cưu mang trên chính cây đó cho đến khi trái chín. Các hạt giống (tùy theo loại cây mà có một hoặc nhiều hạt) được trang bị mầm của sự sống trong mình, khi hạt được sanh ra khỏi trái và được gieo vào trong đất, mầm sống trong hạt đó sẽ hoạt động cho tiến trình nảy mầm cho thế hệ tiếp theo. Cuộc đời của người tin Chúa cũng giống như vậy, khi đã kinh nghiệm được quyền năng của Đức Chúa Trời trong cuộc sống của mình, thì quyền phép của Lời Đức Chúa Trời sẽ tác động trên tâm lòng của người ấy để gây dựng đức tin, sự trông cậy, sự bình an, sự vui mừng và những sự đó như là chất dinh dưỡng thuộc linh luôn sẵn sàng tuôn chảy qua môi miệng của người ấy, mang theo quyền năng để gây dựng đức tin cho những người khác, giống như hạt giống được đầy chất dinh dưỡng trong mình, khi được gieo ra sẽ mọc lên rất nhanh, ngay cả khi ở trong môi trường khó khăn.

Thi-Thiên 112:1-10: **Ha-lê-lu-gia! Phước cho người nào kính sợ Đức Giê-hô-va, rất ưa thích điều răn Ngài! Con cháu người sẽ cường thịnh trên đất; Dòng dõi người ngay thẳng sẽ được phước. Của cải và giàu có đều ở trong nhà người, và sự công bình người còn đến đời đời. Ánh sáng soi nơi tối tăm cho người ngay thẳng. Người hay làm ơn, có lòng thương xót, và là công bình. Phước cho người nào hay làm ơn, và cho mướn! Khi người bị kiện ắt sẽ được đoán xét cách chánh trực. Người cũng chẳng hề bị lay động; Kỷ niệm người công bình còn đến đời đời. Người không sợ cái tin hung; Lòng người vững bền, tin cậy nơi Đức**

Giê-hô-va. Lòng người kiên định, chẳng sợ chi, cho đến khi người thấy các cừu địch mình bị báo. Người rải tiền tài, bố thí kẻ thiếu thốn; Sự công bình người còn đến đời đời. Sừng người sẽ được ngược lên cách vinh hiển. Kẻ ác sẽ thấy, bèn tức giận, nghiêng răng, và bị tiêu tan; Sự ước ao của kẻ ác sẽ hư mất đi.

Chúng ta hãy xem sự kết hột giống thuộc linh trên một người đã kinh nghiệm được quyền năng của Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời trên cuộc sống của mình, đã hành động theo đức tin của mình trong Danh của Đức Giê-hô-va và những lời mà người ấy nói ra cũng chính là những hột giống mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời muốn tuyển dân của Ngài luôn sở hữu cho mình vậy.

1 Sa-mu-ên 17:20-52: Ngày mai sáng sớm, Đa-vít để chiên cho một người chăn, lấy đồ vật mà đi, như Y-sai đã dặn người. Khi người đã đến đồn, thì đạo binh đi ra đặng dàn trận và reo tiếng chiến tranh. Y-sơ-ra-ên và dân Phi-li-tin dàn trận, hai đạo quân đối nhau. Đa-vít cất gánh nặng mình giao cho người giữ đồ vật, đoạn chạy đến chỗ dàn trận, tới hỏi thăm ba anh mình mạnh giỏi chẳng. Người đang nói chuyện cùng chúng, kìa người lực sỹ Gô-li-át, tức là người Phi-li-tin ở Gát, từ hàng ngũ Phi-li-tin xớm tới, và Đa-vít nghe hấn nói như những lời ngày trước. Hết thấy người Y-sơ-ra-ên thấy người nầy, đều chạy trốn và run sợ lắm. Mọi người Y-sơ-ra-ên nói: Các người có thấy người đó xớm tới chẳng? Hấn đến đặng sỹ nhục Y-sơ-ra-ên. Nếu ai giết được hấn, thì vua sẽ ban thưởng nhiều của cải, gả con gái mình cho người đó, và miễn thuế cho nhà cha người ấy trong Y-sơ-ra-ên. Đa-vít hỏi những người ở gần mình rằng: Người ta sẽ đãi thể nào cho kẻ giết được người Phi-li-tin nầy, và cất sỹ nhục khỏi Y-sơ-ra-ên? Vì người Phi-li-tin nầy, kẻ chẳng chịu phép cắt bì nầy, là ai, mà lại dám sỹ nhục đạo binh của Đức Chúa Trời hằng sống? Người ta lấy lời thường nói ấy mà đáp cùng người rằng: Ai giết được hấn thì phần thưởng sẽ là như vậy. Nhưng Ê-li-háp, anh cả người, nghe Đa-vít nói như vậy, nổi giận người mà nói rằng: Cớ sao mầy đến đây? Mầy bỏ ít con chiên của chúng ta trong đồng vắng cho ai? Tao biết tánh kiêu ngạo và sự độc ác của lòng mầy. Ấy đặng xem tranh chiến nên mầy mới đến. Đa-vít đáp rằng: Vậy, tôi có làm chi đâu? Ấy chỉ là một câu hỏi thôi? Người dân xa anh mình, lập hỏi những người khác cũng một câu ấy, thì người ta đáp như lần thứ nhất. Có người nghe các lời Đa-vít nói, bèn thuật lại cho Sau-lơ hay; Sau-lơ đòi người đến. Đa-vít thưa với Sau-lơ rằng: Xin chớ ai ngã lòng vì cớ người Phi-li-tin kia! Kẻ tôi tớ vua sẽ đi đấu địch cùng hấn. Sau-lơ đáp cùng Đa-vít rằng: Người chẳng thể đi đấu địch cùng người Phi-li-tin kia, vì người chỉ là một đứa con trẻ, còn hấn là một tay chiến sỹ từ thuở còn thơ. Đa-vít thưa cùng Sau-lơ rằng: Khi tôi tớ vua chăn chiên của cha mình, hề có sư tử hay là con gấu đến tha một con chiên của bầy, thì tôi đuổi theo, đánh nó, rút con chiên khỏi miệng nó; hề nó cất lên cự tôi, tôi nắm râu nó, đánh và giết nó đi. Tôi tớ vua đã đánh chết con sư tử và con gấu, vậy thì người Phi-li-tin không chịu phép cắt bì kia cũng sẽ đồng số phận với chúng nó; vì hấn đã sỹ nhục các đạo binh của Đức Chúa Trời hằng sống. Đa-vít lại nói: Đức Giê-hô-va đã giải cứu tôi khỏi vấu sư tử và khỏi cẳng gấu, ắt sẽ giải cứu tôi khỏi tay người Phi-li-tin kia. Sau-lơ đáp rằng: Hãy đi, nguyện Đức Giê-hô-va ở cùng người! Sau-lơ lấy áo chiến mình mặc cho Đa-vít, đội cái mũ đồng lên đầu người, và mặc áo giáp cho người. Đa-vít đeo gươm của Sau-lơ ở trên áo chiến và tập đi thử, vì không có thói quen. Nhưng người nói cùng Sau-lơ rằng: Tôi không thể mang khí giới nầy mà đi được; vì tôi không có thói quen. Đa-vít bèn cởi áo ấy ra, cầm một cây gậy, lựa dưới khe nằm cục đá bóng láng, để trong cái túi chăn chiên mình vẫn có, và cái trình ném đá ở nơi tay, rồi xớm tới người Phi-li-tin. Người Phi-li-tin cũng xớm tới, đến gần Đa-vít, có kẻ vác binh khí đi trước. Người Phi-li-tin xem Đa-vít, thấy người còn trẻ, nước da hồng hồng, mặt đẹp đẽ, thì khinh người. Người Phi-li-tin nói cùng Đa-vít rằng: Ta há là một con chó nên người cầm gậy đến cùng ta? Người Phi-li-tin bắt danh các thần mình mà rửa sả Đa-vít, và tiếp rằng: Hãy lại đây, ta sẽ ban thịt người cho chim trời và thú đồng. Đa-vít đáp cùng người Phi-li-tin rằng: Người cầm gươm, giáo, lao mà đến cùng ta; còn ta, ta nhân danh Đức Giê-hô-va vạn binh mà đến, tức là Đức Chúa Trời của đạo binh Y-sơ-ra-ên, mà người đã sỹ nhục. Ngày nay Đức Giê-hô-va sẽ phó người vào tay ta, ta sẽ giết người, cắt đầu người, và ngày nay ban thầy của đạo binh Phi-li-tin cho chim trời và thú vật của đất. Khắp thế gian sẽ biết rằng Y-sơ-ra-ên có một Đức Chúa Trời; và quân lính nầy sẽ thấy rằng Đức Giê-hô-va không giải cứu bằng gươm, hoặc bằng giáo; vì Đức Giê-hô-va là Chúa của chiến trận, và Ngài sẽ phó các người vào tay chúng ta. Xảy khi người Phi-li-tin đứng dậy, xớm tới đón Đa-vít, Đa-vít vội vàng chạy về hướng hàng trận quân nghịch đặng đón người Phi-li-tin. Đa-vít thò tay vào túi mình, lấy một cục đá, ném nó bằng trình, trúng nơi trán người Phi-li-tin. Cục đá lọt thấu trong trán, Gô-li-át té úp mặt xuống đất. Như vậy Đa-vít thắng được người Phi-li-tin bằng cái trình ném đá

và cục đá, đánh chết hấn mà không có gươm nơi tay. Đoạn, Đa-vít chạy lại, xông vào mình người Phi-li-tin, lấy gươm của hấn và rút ra khỏi vỏ, giết hấn, và cắt đầu đi. Dân Phi-li-tin thấy kẻ lực sỹ mình đã chết, thì chạy trốn. Bấy giờ, người Y-sơ-ra-ên và Giu-đa dấy lên, hò hét, đuổi theo dân Phi-li-tin cho đến cửa thành Gát và Ec-rôn; người Phi-li-tin bị thương ngã chết đầy đường Sa-ra-gim cho đến Gát và Ec-rôn.

Khi người tin Chúa tiếp nhận, vâng giữ, làm theo và công bố Lời của Đức Chúa Trời thì ấy là người ấy đang kế tự Lời Đức Chúa Trời và quyền phép của Lời Đức Chúa Trời mà người ấy vâng giữ và công bố đó sẽ khiến cho người ấy được trở nên con cái Đức Chúa Trời, và đó là ý nghĩa của chữ **hột - seed**^{H2233} chép trong câu 11 trên, đó là chữ זֶרַע - zera', số 2233 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: **hột giống, dòng dõi, con cái, con đẻ, hậu tự, kết quả**;

Giăng 1:12-13: **Nhưng hề ai đã nhận Ngài, thì Ngài ban cho quyền phép trở nên con cái Đức Chúa Trời, là ban cho những kẻ tin danh Ngài, là kẻ chẳng phải sanh bởi khí huyết, hoặc bởi tình dục, hoặc bởi ý người, nhưng sanh bởi Đức Chúa Trời vậy.**

Ngay từ ban đầu, Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã mạng lệnh: **Đất phải sanh cây cỏ; cỏ kết hạt giống, cây trái kết quả, tùy theo loại mà có hạt giống trong mình trên đất**;

Đất không được cầm giữ hạt giống trong mình, nhưng phải sanh các hạt giống mà Đức Chúa Trời đã ban cho, hầu cho từ các hạt giống đó mà có các loài cây được mọc lên và cung cấp những sự mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã ban cho chúng, để làm đồ ăn cho muôn vật, trong đó có loài người.

Trong cuộc sống của loài người trên đất này, người ta phải nói lời mình ra và mọi người đều cần phải nói, giao tiếp bằng lời nói của mình để khiến công việc được hoàn thành và người ta chỉ có thể hiểu được ý của người khác qua lời nói. Nhưng trong sự cứu chuộc thì lời nói của người ta còn quan trọng hơn là những lời nói của sự giao tiếp, vì Lời Chúa đã chép rằng:

Châm ngôn 18:20-21: **Bụng người sẽ được no nê bông trái của miệng mình; Huê lợi môi miệng mình sẽ làm cho người no đủ. Sống chết ở nơi quyền của lưỡi; Kẻ ái mộ nó sẽ ăn bông trái của nó.**

Trong tất cả các loài cây cỏ, thì không phải hết thảy đều dùng làm đồ ăn cho loài người hoặc cho muông thú, vì người ta không thể nhận biết được có bao nhiêu loài cây mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã ban cho trái đất này và loài người chưa thể nhận biết hết được tác dụng của các loài cây đã và đang mọc trên trái đất này. Cũng một lẽ đó, loài người xác thịt đã không nhận biết được tác dụng của lời mà người ta nói ra sẽ đem lại hậu quả như thế nào cho cuộc sống của loài người hoặc cho môi trường chung quanh mình trên đất này, vì trong ngày thứ sáu của cuộc sáng thế, Đức Chúa Trời có phán rằng: **“Đức Chúa Trời lại phán rằng: Nay, ta sẽ ban cho các người mọi thứ cỏ kết hạt mọc khắp mặt đất, và các loài cây sanh quả có hạt giống; ấy sẽ là đồ ăn cho các người. Còn các loài thú ngoài đồng, các loài chim trên trời, và các động vật khác trên mặt đất, phàm giống nào có sự sống thì ta ban cho mọi thứ cỏ xanh đang dùng làm đồ ăn; thì có như vậy.”** (Sáng thế ký 1:29-30)

Trong các loài cây cỏ đều có nhựa sống và các loại nhựa sống của các loài cây cỏ đều có những tính năng khác nhau, hoặc có độc cho loài người hoặc cho loài thú, hoặc không có độc cũng như có lá cây người ta ăn được và cũng có lá cây loài người không ăn được mà thú đồng lại ăn được, vì thế cho nên loài người phải có sự hiểu biết về những sự mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã cho phép hiện diện ở trên trái đất này.

Khi Đức Chúa Jêsus thi hành chức vụ, Ngài đã cảnh cáo loài người về mọi lời mà người ta sẽ nói ra.

Ma-thi-ơ 12:30-37: **Ai không ở với ta, thì nghịch cùng ta; ai không thấu hiệp với ta, thì tan ra. Ấy vậy, ta phán cùng các người, các tội lỗi và lời phạm thượng của người ta đều sẽ được tha; song lời phạm thượng đến Đức Thánh Linh thì sẽ chẳng được tha đâu. Nếu ai nói phạm đến Con người, thì sẽ được tha; song nếu ai nói phạm đến Đức Thánh Linh, thì dầu đời này hay đời sau cũng sẽ chẳng được tha. Hoặc cho là cây tốt thì trái cũng tốt, hoặc cho là cây xấu thì trái cũng xấu; vì xem trái thì biết cây. Hỡi dòng dõi rắn lục; bay vốn là loài xấu, làm sao nói được sự tốt? Bởi vì do sự đầy dẫy trong lòng mà miệng mới nói ra. Người lành do nơi đã chứa điều thiện mà phát ra điều thiện; nhưng kẻ dữ do nơi đã chứa điều ác mà phát ra điều ác. Vả, ta bảo các người, đến ngày phán xét, người ta sẽ khai ra mọi lời hư không mà mình đã nói; vì bởi lời nói mà người sẽ được xưng là công bình, cũng bởi lời nói mà người sẽ bị phạt.**

Thân thể xác thịt của loài người bởi bụi đất mà ra và những lời mà người ta sẽ nói ra đó cũng như là các hạt giống sanh ra từ đất vậy và nếu các hạt giống đó đã mọc thành cây, kết trái thì người ta sẽ hái những trái của cây mà người ta đã gieo đó thể nào, thì những người đã nói lời của mình ra cũng sẽ phải gặt hái những trái bởi các lời mà mình đã nói ra đó tạo nên thể đó.

Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã mạng lệnh cho đất phải sanh cây cỏ, nghĩa là các loài cây, chứ không phải chỉ có những cây mà người ta có thể dùng làm đồ ăn. Cũng một lẽ ấy, môi miệng của người ta được tự do nói mọi điều mà người ta nghĩ đến và muốn nói. Thế nhưng trong mạng lệnh của Đức Giê-hô-va có tỏ cho chúng ta biết ý nghĩa mầu nhiệm về giá trị của các loài cây cỏ mang chức năng giúp ích cho sự sống của loài người, đặc biệt là cho sự sống lại và sự sống đời đời của tâm linh loài người, mà những sự mầu nhiệm đó được giấu trong gốc của ngôn ngữ được dùng để chép Lời Đức Chúa Trời mà chúng ta đã và đang suy gẫm.

Đức Chúa Jêsus đã mách bảo cho chúng ta biết giá trị thật của Lễ thật, là nền tảng của sự sống (vì Đức Thánh-Linh tức là Lễ thật), đó là trước khi chúng ta mở miệng để nói lời mình ra, thì chúng ta phải hiểu rõ ý nghĩa cùng tác dụng của lời mình sẽ nói, cũng như nhà nông biết rõ loại hạt giống của cây mà người ấy sẽ trồng trong ruộng của mình, sẽ đem lại lợi ích gì cho sự sống mình vậy.

Toàn bộ Kinh-Thánh làm chứng về Đức Chúa Jêsus Christ, là làm chứng về sự cứu chuộc của Đức Giê-hô-va làm cho loài người, được thi hành qua Con một Ngài, là Đức Chúa Jêsus Christ, là Lời Đức Chúa Trời.

Ngay trong ngày thứ ba của cuộc sáng thế, Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã giấu chân giá trị của Lời Ngài trong văn tự, thay vì nói cho loài người xác thịt thì Đức Giê-hô-va phán với đất và những sự mầu nhiệm ẩn trong các văn tự đó là mạng lệnh cho người bề trong của loài người phải quản trị xác thịt mình trong mọi công việc, đặc biệt là trong lời nói.

Đức Chúa Jêsus đã tỏ cho chúng ta biết công việc của Nước Đức Chúa Trời hành động qua việc người ta nói lời của mình ra như sau:

Mác 4:26-29: Ngài lại phán rằng: Nước Đức Chúa Trời cũng như một người vãi giống xuống đất; người ngủ hay dậy, đêm và ngày, giống cứ nảy chồi mọc lên, mà người không biết thể nào. Vì đất tự sanh ra hoa lợi: ban đầu là cây, kế đến bông, đoạn bông kết thành hạt. Khi hạt đã chín, người ta liền tra lưỡi hái vào, vì mùa gặt đã đến.

Tại điểm này, Đức Chúa Jêsus không phán chi tiết, nhưng Ngài phán về nền tảng của sự phát triển khi người ta gieo hạt giống cũng như khi người ta nói lời mình ra và trách nhiệm của người tin Chúa là phải chọn loại hạt giống nào mình sẽ gieo trong sự hiểu biết, nghĩa là khi chúng ta có cần loại cây nào, hoặc để lấy gỗ, hoặc để lấy lá, hoặc lấy hoa, hoặc lấy trái, hoặc để ăn, hoặc để làm thuốc, hoặc để làm hàng rào, hoặc để nuôi thú hoặc làm cảnh...Cũng theo nguyên tắc đó, người tin Chúa phải biết chọn lấy các Lời mà Đức Chúa Trời đã ban cho loài người sử dụng để cứu chuộc, để chữa lành, để phục hồi, để gây dựng, để đánh trận, để tôn vinh, để thờ phượng Đức Chúa Trời.... mà công bố ra trong sự hiểu biết và sự tôn trọng.

Lời của Đức Chúa Trời được ví là cây sự sống, có quyền phép cứu chuộc linh hồn loài người ra khỏi quyền lực của sự tội và sự chết, chữa lành thân thể, ban sự bình an, ban sự vui mừng, khiến cho được trở nên con cái Đức Chúa Trời, nhưng các Lời đó sẽ không tự tỏ ra những quyền phép mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã ban cho nó, cũng như các hạt giống vậy, nó phải được gieo, trồng, chăm, tưới, bảo vệ cho đến khi người ta hái trái của nó. Vậy nên người tin Chúa phải nhận biết công việc của Lễ thật về đất phải sanh các loài cây cỏ thuộc linh qua môi miệng của thân thể mình, được dắt dẫn bởi Đức Thánh-Linh là Thần Lễ thật.

Lu-ca 4:16-21: Đức Chúa Jêsus đến thành Na-xa-rét, là nơi dưỡng dục Ngài. Theo thói quen, nhằm ngày Sa-bát, Ngài vào nhà hội, đứng dậy và đọc. Có người trao sách tiên tri Ê-sai cho Ngài, Ngài giở ra, gặp chỗ có chép rằng: Thần của Chúa ngự trên ta: Vì Ngài đã xức dầu cho ta đăng truyền Tin Lành cho kẻ nghèo; Ngài đã sai ta để rao cho kẻ bị cầm được tha, kẻ mù được sáng, kẻ bị hà hiếp được tự do; Và để đồn ra năm lành của Chúa. Đoạn, Ngài xếp sách, trả lại cho kẻ giúp việc, rồi ngồi xuống; mọi người trong nhà hội đều chăm chỉ ngó Ngài. Ngài bèn phán rằng: Hôm nay đã được ứng nghiệm lời Kinh Thánh mà các người mới vừa nghe đó.

Ê-sai 50:4: Chúa Giê-hô-va đã ban cho ta cái lưỡi của người được dạy dỗ, hầu cho ta biết dùng lời nói nâng đỡ kẻ mệt mỏi. Ngài đánh thức ta mỗi buổi sớm mai, đánh thức tai ta để nghe lời Ngài dạy, như học trò vậy.

Ê-sai 53:10-12: Đức Giê-hô-va lấy làm vừa ý mà làm tổn thương người, và khiến gặp sự đau ốm. Sau

khi đã dâng mạng sống người làm tế chuộc tội, người sẽ thấy dòng dõi mình; những ngày người sẽ thêm dài ra, và ý chỉ Đức Giê-hô-va nhờ tay người được thanh vượng. Người sẽ thấy kết quả của sự khốn khổ linh hồn mình, và lấy làm thỏa mãn. Tội tở công bình của ta sẽ lấy sự thông biết về mình làm cho nhiều người được xưng công bình; và người sẽ gánh lấy tội lỗi họ. Vậy nên ta sẽ chia phần cho người đồng với người lớn. Người sẽ chia của bất với những kẻ mạnh, vì người đã đổ mạng sống mình cho đến chết, đã bị kẻ vào hàng kẻ dữ, đã mang lấy tội lỗi nhiều người, và cầu thay cho những kẻ phạm tội.

Giăng 5:25-29: Quả thật, quả thật, ta nói cùng các người, giờ đến, và đã đến rồi, khi những kẻ chết sẽ nghe tiếng của Con Đức Chúa Trời, và những kẻ nghe sẽ được sống. Vì như Cha có sự sống trong mình, thì Cha cũng đã ban cho Con có sự sống trong mình vậy. Cha đã ban quyền thi hành sự phán xét cho Con, vì là Con người. Chớ lấy điều đó làm lạ; vì giờ đến, khi mọi người ở trong mồ mả nghe tiếng Ngài và ra khỏi: ai đã làm lành thì sống lại để được sống, ai đã làm dữ thì sống lại để bị xét đoán.

Trong Lời của Đức Chúa Trời có quyền phép trang bị (ban cho, mặc cho) cho mọi người nào tin và tiếp nhận, cứu mạng và công bố ra cũng như rao giảng, dạy cho người ta biết mà sở hữu các Lời đó cho sự sống lại của linh hồn mình, thì những người đó sẽ nhờ quyền phép của Lời Đức Chúa Trời mà được cứu chuộc ra khỏi quyền lực của sự tội và sự chết.

Rô-ma 8:1-17: Cho nên hiện nay chẳng còn có sự đoán phạt nào cho những kẻ ở trong Đức Chúa Jêsus Christ; vì luật pháp của Thánh Linh sự sống đã nhờ Đức Chúa Jêsus Christ buông tha tôi khỏi luật pháp của sự tội và sự chết. Vì điều chi luật pháp không làm nổi, tại xác thịt làm cho luật pháp ra yếu đuối, thì Đức Chúa Trời đã làm rồi: Ngài đã vì cơ tội lỗi sai chính Con mình lấy xác thịt giống như xác thịt tội lỗi chúng ta, và đã đoán phạt tội lỗi trong xác thịt, hầu cho sự công bình mà luật pháp buộc phải làm được trọn trong chúng ta, là kẻ chẳng noi theo xác thịt, nhưng noi theo Thánh Linh. Thật thế, kẻ sống theo xác thịt thì chăm những sự thuộc về xác thịt; còn kẻ sống theo Thánh Linh thì chăm những sự thuộc về Thánh Linh. Vả, chăm về xác thịt sanh ra sự chết, còn chăm về Thánh Linh sanh ra sự sống và bình an; vì sự chăm về xác thịt nghịch với Đức Chúa Trời, bởi nó không phục dưới luật pháp Đức Chúa Trời, lại cũng không thể phục được. Vả, những kẻ sống theo xác thịt, thì không thể đẹp lòng Đức Chúa Trời. Về phần anh em, nếu thật quả Thánh Linh Đức Chúa Trời ở trong mình, thì không sống theo xác thịt đâu, nhưng theo Thánh Linh; song nếu ai không có Thánh Linh của Đấng Christ, thì người ấy chẳng thuộc về Ngài. Vậy nếu Đấng Christ ở trong anh em, thì thân thể chết nhân cơ tội lỗi, mà thần linh sống nhân cơ sự công bình. Lại nếu Thánh Linh của Đấng làm cho Đức Chúa Jêsus sống lại từ trong kẻ chết ở trong anh em, thì Đấng làm cho Đức Chúa Jêsus Christ sống lại từ trong kẻ chết cũng sẽ nhờ Thánh Linh Ngài ở trong anh em mà khiến thân thể hay chết của anh em lại sống. Vậy, hỡi anh em, chúng ta chẳng mắc nợ xác thịt đâu, đang sống theo xác thịt. Thật thế, nếu anh em sống theo xác thịt thì phải chết; song nếu nhờ Thánh Linh, làm cho chết các việc của thân thể, thì anh em sẽ sống. Vì hết thảy kẻ nào được Thánh Linh của Đức Chúa Trời dắt dẫn, đều là con của Đức Chúa Trời. Thật anh em đã chẳng nhận lấy thần trí của tôi mọi đang còn ở trong sự sợ hãi; nhưng đã nhận lấy thần trí của sự làm con nuôi, và nhờ đó chúng ta kêu rằng: A-ba! Cha! Chính Đức Thánh Linh làm chứng cho lòng chúng ta rằng chúng ta là con cái Đức Chúa Trời. Lại nếu chúng ta là con cái, thì cũng là kẻ kế tự: kẻ kế tự Đức Chúa Trời và là kẻ đồng kế tự với Đấng Christ, miễn chúng ta đều chịu đau đớn với Ngài, hầu cho cũng được vinh hiển với Ngài.

Lời Đức Chúa Trời khi được công bố ra sẽ khai phóng quyền phép của sự sống lại và sự sống, soi sáng tâm trí và đổi mới tâm trí của những người nghe cùng ban năng lực cho tâm linh của người ấy, để trở dậy quản trị xác thịt mình, phải sống vâng phục Luật pháp công bình của Đức Chúa Trời.

Theo mô hình của đền tạm mà Đức Giê-hô-va đã mạng lệnh cho Môi-se dựng nên nơi đồng vắng, thì để bảo vệ đền tạm khỏi bị cát bụi nơi sa mạc tàn phá, một hành lang vây quanh đền tạm đó đã được dựng nên theo chỉ số mà Đức Giê-hô-va đã phán dặn, mà hành lang đó là bóng về cuốn sách Luật pháp mà Đức Giê-hô-va đã ban cho Môi-se. Chính quyền phép trong Lời Đức Chúa Trời có sức mạnh để đánh bại, làm cho chết bản ngã xác thịt của người ta, nhưng lại ban sự bình an, ban sự bảo vệ cho tâm linh của người ấy, đó là ý nghĩa của chữ **cây** - the *fruit*^{H6529} *tree*^{H6086} chép trong Sáng thế ký 1 câu 11, là chữ **עץ** - *ets*, số 6086 ra từ chữ **עצור** - *atsah*, số 6095 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *cây, cây cung cấp gỗ, giá treo cổ, để đóng, kẹp, giam, nhốt,*

khép, gập, ngậm, bao bọc, che chở;

Khi tâm linh của người tin Chúa được tái sinh bởi quyền phép của Đức Thánh-Linh và của Lễ thật, thì bấy giờ, tâm linh của người ấy sẽ làm công việc như Đức Chúa Jêsus Christ đã làm vậy và đó là ý nghĩa của chữ **kết trái** - **yielding**^{H6213} chép trong Sáng thế ký 1 câu 11, là chữ **עָשָׂה** - **asah**, số 6213 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *làm, thực hiện, hoàn thành, làm cho trọn, rập theo khuôn, tạo thành hình theo mẫu, sửa soạn, phục vụ, đi theo hầu việc, tán dương, ca tụng, quan sát, theo dõi, tuân theo, tôn trọng;*

Giăng 14:12: **Quả thật, quả thật, ta nói cùng các người, kẻ nào tin ta, cũng sẽ làm việc ta làm; lại cũng làm việc lớn hơn nữa, vì ta đi về cùng Cha.**

Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã dùng Lời của Ngài để tạo nên loài người và đến kỳ sau rốt này, Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời dùng Con một Ngài, là Đức Chúa Jêsus Christ để cứu chuộc loài người chúng ta, nghĩa là Đức Giê-Hô-Va đã dùng Lời không bao giờ qua đi, để sanh chúng ta lại cho Ngài.

Khi chúng ta nghe, tin và tiếp nhận Lời Đức Chúa Trời và bám chặt lấy Lời Đức Chúa Trời, như chúng ta được ghép vào trong Ngài vậy, thì bấy giờ, quyền phép trong Lời Đức Chúa Trời từ trong lòng của chúng ta sẽ khiến cho chúng ta được kết trái, như ý Đức Giê-hô-va muốn vậy và đó là ý nghĩa của chữ **trái** - **fruit**^{H6529} chép trong Sáng thế ký 1 câu 11, là chữ **פֵּרִי** - **periy**, số 6529 ra từ chữ **פָּרָה** - **parah**, số 6509 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *trái cây, kết quả, sanh bông trái, sai nhiều quả, thành công, sự sanh sản nhiều, khiến cho sanh bông trái;*

Đức Chúa Jêsus đã phán về Lễ thật này như sau: **“Ta là gốc nho thật, Cha ta là người trồng nho. Hễ nhánh nào trong ta mà không kết quả thì Ngài chặt hết; và Ngài tĩa sửa những nhánh nào kết quả, để được sai trái hơn. Các người đã được trong sạch, vì lời ta đã bảo cho. Hãy cứ ở trong ta, thì ta sẽ ở trong các người. Như nhánh nho, nếu không dính vào gốc nho, thì không tự mình kết quả được, cũng một lẽ ấy, nếu các người chẳng cứ ở trong ta, thì cũng không kết quả được. Ta là gốc nho, các người là nhánh. Ai cứ ở trong ta và ta trong họ thì sinh ra lắm trái; vì ngoài ta, các người chẳng làm chi được. Nếu ai chẳng cứ trong ta thì phải ném ra ngoài, cũng như nhánh nho; nhánh khô đi, người ta lượm lấy, quăng vào lửa, thì nó cháy. Ví bằng các người cứ ở trong ta, và những lời ta ở trong các người, hãy cầu xin mọi điều mình muốn, thì sẽ được điều đó. Nay, Cha ta sẽ được sáng danh là thế nào: ấy là các người được kết nhiều quả, thì sẽ làm môn đồ của ta vậy.”** (Giăng 15:1-8)

Đức Chúa Jêsus Christ đã lập Hội-Thánh của Ngài trên đất này và Ngài cũng đã gọi, đã chỉ định những người được Ngài chọn giữ các chức vụ trong Hội-Thánh của Ngài, để gây dựng Hội-Thánh, như ý nghĩa của chữ **tùy theo loại** - **after his kind**^{H4327} chép trong Sáng thế ký 1 câu 11, là chữ **כִּי** - **miyn**, số 4327 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *phần được chia, được chỉ định, loại, hạng, thứ, kiểu, cách;*

Ê-phê-sô 4:4-13: **Chỉ có một thân thể, một Thánh Linh, như anh em bởi chức phận mình đã được gọi đến một sự trông cậy mà thôi; chỉ có một Chúa, một đức tin, một phép báp tem; chỉ có một Đức Chúa Trời và một Cha của mọi người, Ngài là trên cả mọi người, giữa mọi người và ở trong mọi người. Nhưng, đã ban ân điển cho mỗi một người trong chúng ta theo lượng sự ban cho của Đấng Christ. Vậy nên có chép rằng: Ngài đã lên nơi cao, dẫn muôn vãn kẻ phu tù, và ban các ơn cho loài người. Vả, những chữ “Ngài đã lên” có nghĩa gì, há chẳng phải là Ngài cũng đã xuống trong các miền thấp ở dưới đất sao? Đấng đã xuống tức là Đấng đã lên trên hết các tầng trời, để làm cho đầy đầy mọi sự. Ấy chính Ngài đã cho người nầy làm sứ đồ, kẻ kia làm tiên tri, người khác làm thầy giảng Tin Lành, kẻ khác nữa làm mục sư và giáo sư, để các thánh đồ được trọn vẹn về công việc của chức dịch và sự gây dựng thân thể Đấng Christ, cho đến chừng chúng ta thấy đều hiệp một trong đức tin và trong sự hiểu biết Con Đức Chúa Trời, mà nên bậc thành nhân, được tầm thước vóc giạc trọn vẹn của Đấng Christ.**

Rô-ma 12:4-8: **Vả, như trong một thân chúng ta có nhiều chi thể, và các chi thể không làm một việc giống nhau, thì cũng vậy, chúng ta là nhiều người mà hiệp nên một thân trong Đấng Christ, và hết thấy chúng ta đều là các phần chi thể của nhau. Vì chúng ta có các sự ban cho khác nhau, tùy theo ơn đã ban cho chúng ta, ai được ban cho nói tiên tri, hãy tập nói theo lượng đức tin; ai được gọi đến làm chức vụ, hãy buộc mình vào chức vụ; ai dạy dỗ, hãy chăm mà dạy dỗ; ai gánh việc khuyên bảo, hãy khuyên bảo;**

ai bố thí, hãy lấy lòng rộng rãi mà bố thí; ai cai trị, hãy siêng năng mà cai trị; ai làm sự thương xót, hãy lấy lòng vui mà làm.

Sáng thế ký 1:11-13: Đức Chúa Trời lại phán rằng: **Đất phải sanh cây cỏ; cỏ kết hạt giống, cây trái kết quả, tùy theo loại mà có hạt giống trong mình trên đất; thì có như vậy. Đất sanh cây cỏ: cỏ kết hạt tùy theo loại, cây kết quả có hạt trong mình, tùy theo loại. Đức Chúa Trời thấy điều đó là tốt lành. Vậy, có buổi chiều và buổi mai; ấy là ngày thứ ba.**

Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời là Đấng Tốt Lành nên mọi sự Ngài đã làm luôn là tốt lành cho các tạo vật của Ngài. Trong kế hoạch cứu chuộc loài người, Đức Giê-hô-va đã tạo nên muôn vật cùng mọi sự liên quan đến cuộc sống của loài người trên đất này, đều với mục đích tốt lành cho loài người.

Nhưng khi nào thì loài người chúng ta mới thật sự kinh nghiệm được sự tốt lành như Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã **thấy điều đó là tốt lành**?

Kinh-Thánh chép rằng, Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời **thấy điều đó là tốt lành** sau khi Ngài đã mạng lệnh cho **đất phải sanh cây cỏ; cỏ kết hạt giống, cây trái kết quả, tùy theo loại mà có hạt giống trong mình trên đất** và Ngài thấy các điều mà Ngài đã phán đó được y như ý Ngài muốn - **thì có như vậy** - and it was so^{H3651}, đó là chữ כֵּן - ken, số 3651 ra từ chữ כֹּון - kun, số 3559 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *ngay lập tức được như vậy, liền được thiết lập, được giao nộp cho, được vững lập, được áp dụng; được xác nhận, được phê chuẩn.*

Chúng ta hãy xem Lời Chúa chép về điều này trong câu 12.

Sáng thế ký 1:12: **Đất sanh - brought^{H3318} (đã sanh) cây cỏ: cỏ kết hạt tùy theo loại, cây kết quả có hạt trong mình, tùy theo loại. Đức Chúa Trời thấy điều đó là tốt lành.**

Chữ **sanh - brought^{H3318}** chép trong câu 12 là chữ נָצַח - yatsa, số 3318 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *đã thành hiện thực, đã tạo nên, đã sanh ra, đã rời khỏi, đã tiến hành.*

Còn chữ **sanh - bring^{H1876} forth^{H1876}** chép trong câu 11 đó là chữ **sanh - bring forth^{H1876}** chép câu 11 trên, đó là chữ נָשַׁח - dasha' số 1876 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *nảy ra, phát triển, ném ra, quăng ra, nảy chồi mọc lên, sanh ra, khiến những sự ở bên trong được tỏ ra;*

Trách nhiệm của người tin Chúa là phải tiếp nhận, vâng giữ và làm theo Lời của Đức Chúa Trời mà trong sự làm theo đó có sự công bố Lời Đức Chúa Trời qua chính môi miệng mình và mỗi người tin Chúa chỉ có thể kinh nghiệm được sự tốt lành mà Đức Giê-hô-va đã phán đó cho cuộc đời của mình, khi chúng ta vâng phục và làm theo, nói theo như Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã phán mà thôi.

Các chữ **tốt lành** chép trong Sáng thế ký 1 đó là chữ טוֹב - towb, số 2896 và chữ טוֹב - towb, số 2895 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *Dễ chịu, dễ thương, vui vẻ, đẹp, tốt, hay, thích hợp với, xuất sắc, thượng hạng, vượt trội, ưu tú, giàu có, dồi dào, phong phú, tráng lệ, quý giá, có giá trị lớn, sự quý trọng, đáng kính mến, vui sướng, hân hoan, vui mừng, thành công, hạnh phúc, có phúc lợi, có lợi ích, hợp lý, công bằng, đúng đắn.*

Hết phần 11-D